

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Maciejewska-Papież

Protokolant: sekr. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Marzanny Woltmann – Frankowskiej oraz oskarżyciela skarbowego Doroty Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2017r.

sprawy **J. Ł. i A. Ł.**

oskarżonych o popełnienie przestępstw z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim

z dnia 05 lipca 2016 r., sygn. akt. II K 118/15

1. Zmienia zaskarżony wyrok w punktach 3 i 9 w ten sposób, że jako podstawę prawną orzeczonej kary łącznej grzywny przyjmuje art.85 § 1 kk i art.86 § 1 i 2 kk.

2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

3. Zasądza od oskarżonych J. Ł. i A. Ł. na rzecz Skarbu Państwa wydatki sądowe za postępowanie odwoławcze po 1/2 części, tj. w kwocie po 40 złotych oraz wymierza opłatę za drugą instancję:

- oskarżonemu J. Ł. w kwocie 300 zł,

- oskarżonemu A. Ł. w kwocie 75 złotych.

Dorota Maciejewska-Papież

UZASADNIENIE

J. Ł. został oskarżony o to, że (wg numeracji wskazanej w części wstępnej zaskarżonego wyroku):

I. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lipca 2012 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2011 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2011 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego – tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.)

II. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków

w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lipca 2013 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2012 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2012 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.)

III. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lipca 2014 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2013 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2013 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.)

A. Ł. został oskarżony o to, że (wg numeracji wskazanej w części wstępnej zaskarżonego wyroku):

VII. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lica 2012 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2011 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2011 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.);

VIII. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lica 2013 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2012 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2012 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.);

IX. Pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lica 2014 r. rocznego sprawozdania finansowego za 2013 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za 2013 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 5 lipca 2016r., w sprawie o sygn. akt II K 118/15, uznano oskarżonego J. Ł. za winnego:

1. tego, że pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. – spółki która powstała w dniu 10.08.2011r., której w myśl § 14 umowy spółki pierwszy rok obrachunkowy kończył się 31.12.2012r. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawo o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lipca 2013 r. rocznego sprawozdania finansowego za okres od 10.08.2011r. do 31.12.2012r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za okres od 10.08.2011 r. do 31.12.2012 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego – tj. przestępstwa z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.) i za to na

podstawie art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości wymierzono mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 100 złotych,

2. popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt. III, a wyczerpujących znamiona przestępstwa art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 100 złotych.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk wymierzone wyżej oskarżonemu J. Ł. kary grzywny sprowadzono do kary łącznej grzywny w wysokości 30 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 100 złotych.

Tym samym wyrokiem uznano oskarżonego A. Ł. za winnego:

1. tego, że pełniąc funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., ul. (...), (...)-(...) B. – spółki która powstała w dniu 10.08.2011r., której w myśl § 14 umowy spółki pierwszy rok obrachunkowy kończył się 31.12.2012 r. oraz będąc osobą odpowiedzialną na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożył w terminie do 15 lipca 2013 r. rocznego sprawozdania finansowego za okres od 10.08.2011 r. do 31.12.2012 r. oraz sprawozdania z działalności Spółki za okres od 10.08.2011 r. do 31.12.2012 r. w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego – tj. przestępstwa z art. 79 pkt. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 330 z późn. zm.) i za to na podstawie art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wymierzono mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 25 złotych,

2. popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt. IX, a wyczerpującego znamiona przestępstwa art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 25 złotych.

Natomiast na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk wymierzone wyżej oskarżonemu A. Ł. kary grzywny sprowadzono do kary łącznej grzywny w wysokości 30 stawek dziennych, pojedynczą stawkę ustalając na kwotę 25 złotych.

Na podstawie art. 627 kpk i art. 633 kpk tytułem kosztów postępowania zasądzono od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 83.82 zł.

Z kolei na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. 1983 Nr. 49, poz. 223) wymierzono J. Ł. opłatę w wysokości 300 zł, a A. Ł. opłatę w wysokości 70 zł.

Powyższe orzeczenie zostało w całości zaskarżone na korzyść oskarżonych J. Ł. oraz A. Ł. przez ich obrońcę, który wniósł o uniewinnienie oskarżonych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Nie budziła wątpliwości prawidłowość ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie J. Ł. i A. Ł.. Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w rozpoznawanej sprawie i trafnie ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów, że oskarżeni dopuścili się popełnienia zarzucanego im czynu. Ocena dowodów poczyniona przez Sąd I instancji spełniała przy tym wszystkie wymagania wynikające z art. 7 kpk, a w szczególności odpowiadała wskazaniom prawidłowego rozumowania i nie była dotknięta dowolnością. Również uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełniało wymagania wynikające z art. 424 kpk, co umożliwiło jego kontrolę instancyjną. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się też występowania w niniejszej sprawie bezwzględnych podstaw odwoławczych.

Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej analizy wyjaśnień oskarżonych. Z wywodami w tym zakresie należy się zgodzić w pełni i nie ma potrzeby ponownego szczegółowego czynienia takowej oceny, sprowadzałaby się ona bowiem do

powielenia argumentacji Sądu meriti. Wystarczającym będzie zatem odesłanie do stosownego fragmentu pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku. obrońca oskarżonych zaś nie przedstawił okoliczności, które skutecznie mogłyby podważyć owo rozumowanie Sądu I instancji.

Jedynie godzi się zauważyć, iż nawet jeśli, jak wyjaśniali oskarżeni w sprawie, między J. Ł., A. Ł. oraz M. Ł. istniał jakikolwiek nieformalny podział obowiązków, polegający na ustnych ustaleniach kto z członków zarządu zajmuje się określonymi czynnościami związanymi z prowadzeniem spraw finansowych spółki i związanych z tym obowiązków, to nie zmienia to faktu, iż ów podział nie znalazł odzwierciedlenia w umowie spółki czy innym dokumencie. Co więcej, właśnie w umowie spółki wyraźnie i jednoznacznie wskazano, iż to zarząd przygotowuje sprawozdanie finansowe (które jest podpisywane przez wszystkich członków zarządu) i przedstawia je zgromadzeniu wspólników.

Tym samym wszyscy członkowie zarządu byli zobowiązani do wypełnienia ciężącego na nich obowiązku wynikającego z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Nie ma również racji skarżący kwestionując dokonaną przez Sąd I instancji ocenę pozostałego osobowego materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków P. G., J. M. i J. L., uznając iż Sąd Rejonowy dokonał ich interpretacji w sposób dowolny.

W ocenie Sądu Okręgowego, lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku w żaden sposób nie prowadzi do podobnych wniosków.

Przed wszystkim jednak należy mieć na uwadze, iż akcentując znaczenie relacji wspomnianych osób w rozstrzyganej sprawie apelujący wyprowadza z ich analizy zbyt daleko idące wnioski.

W tym miejscu należy zaznaczyć, odnosząc się do zarzutów apelującego w omawianym zakresie, iż wspomniane wyżej osoby w istocie w swych zeznaniach w żaden sposób nie wspominały, aby istniał jakikolwiek podział zadań między członkami zarządu spółki (...) sp. z o.o., jak i nie stwierdzały kategorycznie, iż M. Ł. był w tej spółce jedyną osobą odpowiedzialną za kwestie finansowe. Trudno zaś powyższe wywodzić z faktu, iż wskazani wyżej świadkowie wymieniali w swych relacjach między innymi oskarżonego M. Ł., co zdaniem skarżącego miałyby potwierdzać, iż tylko on był odpowiedzialny w spółce za kwestie związane ze sprawozdaniami finansowymi i z działalności spółki.

Nawet jeśli sam oskarżony M. Ł. podawał, iż to on był odpowiedzialny w spółce m.in. za składanie sprawozdań finansowych, czy też podobnie wskazywali pozostali oskarżeni, to nie zmienia to faktu, iż brak było jakichkolwiek ustaleń w formie pisemnej, stwierdzających, iż to wspomniany oskarżony, z wyłączeniem pozostałych członków zarządu – J. Ł. i A. Ł. sprawował wyłączną pieczę nad sporządzaniem i składaniem sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w N..

Tym samym nawet istniał między oskarżonymi nieformalny podział zadań w spółce, na co zwraca uwagę apelujący, to nie zwalniało to pozostałych członków zarządu od wywiązania się z obowiązku wynikającego z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

W związku z powyższym, należy wskazać, że zarzuty wskazujące na dokonanie przez Sąd I instancji błędnych ustaleń faktycznych, mające w istocie wynikać z uchybień proceduralnych nie mogą znaleźć uznania w oczach Sądu Odwoławczego. Skarżący nie wykazał skutecznie jakichkolwiek błędów w zakresie dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów i dokonanych na jej podstawie ustaleń. Twierdzenia apelującego sprowadzają się do polemizowania ze stanowiskiem Sądu Rejonowego i to polemizowania w oparciu o kwestie potraktowane wybiórczo, w oderwaniu od całokształtu zaistniałych okoliczności i dlatego nie mogły odnieść zamierzonego rezultatu.

Trzeba też zaznaczyć, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku jest słuszny tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich

mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (SN I KR 197/74, OSNKW 1975, nr 5, poz. 58).

Jak dowodzi przedstawiona przez Sąd Odwoławczy ocena zastrzeżeń co do podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku podniesionych przez apelującego, wywody te nie spełniają powyższych wymogów i dlatego nie mogły być uznane za zasadne.

Podsumowując powyższe należy zatem uznać, iż przeprowadzając analizę materiału dowodowego Sąd Rejonowy nie dopuścił się błędów, które mogłyby rzutować na treść zapadłego rozstrzygnięcia – w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji w sposób szczegółowy odniósł się do całości dowodów oceniając je w sposób jak najbardziej prawidłowy, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, odnosząc się do całokształtu ujawnionych okoliczności sprawy.

Na podstawie tej analizy właściwie oceniono zgromadzony materiał dowodowy, uznając, że tworzy on spójną, rzeczową i logiczną całość, pozwalającą na jednoznaczne odtworzenie przebiegu wydarzeń i ocenę postępowania oskarżonych.

Nie sposób także przyjąć, by istotnie sąd orzekający powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął te wątpliwości na niekorzyść oskarżonych J. Ł. i A. Ł., dokonując niekorzystnych dlań domniemań.

Podzielić należało zarazem ocenę prawną zachowania oskarżonych, dokonaną przez Sąd I instancji. Z ustaleń poczynionych w rozpoznawanej sprawie jednoznacznie wynikało, że oskarżeni swym działaniem wypełnili znamiona przestępstwa z art. 79 pkt. 4 ustawy o rachunkowości.

Mianowicie należy przypomnieć, iż zgodnie z treścią art. 69 ust. 1. Ustawy o rachunkowości kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, opinię biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Przez pojęcie kierownika jednostki rozumie się członka zarządu lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy - członków tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę (art. 3 ust. 1 pkt 6 wspomnianej wyżej ustawy).

Zgodnie natomiast z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości zostały powierzone innej osobie za jej zgodą (wyjątkiem jest przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury). Przepis ten stanowi również, że przyjęcie tej odpowiedzialności powinno być stwierdzone w formie pisemnej. Jeśli kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie wskazano osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, to odpowiedzialność tę ponoszą wszyscy członkowie tego organu.

Z kolei sprawcą przestępstwa z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości, którego popełnienie zarzucono oskarżonym występującym w sprawie, jest ten kto wbrew przepisom ustawy, nie składa sprawozdania finansowego, skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, skonsolidowanego sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej we właściwym rejestrze sądowym.

Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, że oskarżeni jako członkowie zarządu spółki (...) sp. z o.o., na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dn. 29.06.1994 r. o rachunkowości, byli osobami odpowiedzialnymi za wykonywanie

obowiązków w zakresie rachunkowości. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie złożyli we właściwym sądzie w ustawowym terminie rocznych sprawozdań finansowych spółki oraz sprawozdań z działalności spółki (tj. za okres od 10.08.2011 r. do 31.12.2012r. oraz za rok 2013 r.).

Nadto w ocenie Sądu II instancji wyłączenie odpowiedzialności oskarżonych mogłoby nastąpić, gdyby zarząd spółki wskazał w formie pisemnej osobę odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości spółki, czyli osobę, do której obowiązków należałoby między innymi złożenie we właściwym rejestrze sądowym rocznego sprawozdania finansowego, czy też sprawozdania z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego (art.4 ust.5 wskazanej Ustawy). Jednakże w braku owej dyspozycji, osobą odpowiedzialną stawali się wszyscy członkowie wieloosobowego zarządu s. (...) z siedzibą w N., a więc również oskarżeni J. Ł. oraz A. Ł..

W tym miejscu godzi się zauważyć, iż powyższemu nie sprzeciwia się w żaden sposób przytaczane przez skarżącego orzecznictwo. Nie negując treści przedstawianych przez apelującego judykatów, należy wskazać, iż nie mogą one znaleźć przełożenia w niniejszej sprawie, zwłaszcza mając na względzie jednoznaczne brzmienie przywoływanych wyżej przepisów ustawy o rachunkowości, zwłaszcza art. 4 ust. 5.

Z wyjaśnień oskarżonych, a także zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym odpisu z KRS spółki (...) sp. z o.o., wynika w sposób jednoznaczny, iż w okresie objętym zarzutem oskarżenia sprawowali funkcję członków zarządu wspomnianej spółki.

Nie sposób też uznać, by naruszając wspomniane obowiązki wynikające z ustawy o rachunkowości oskarżeni nie działali umyślnie. Ponownie należy podkreślić, iż w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zawartej w dniu 10 sierpnia 2011 r., w formie aktu notarialnego, wskazane zostały prawa i obowiązki członków zarządu, w tym przykładowo w art. 12 (k. 100v-101) uregulowana została kwestia rocznych sprawozdań finansowych, gdzie wskazano, iż co roku, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, zarząd przygotowuje sprawozdanie finansowe i przedstawia je zgromadzeniu wspólników, zaś sprawozdanie finansowe jest podpisywane przez wszystkich członków zarządu. Tym samym oskarżeni musieli posiadać wiedzę co do ciążyących na nich obowiązków, w tym związanych z poruszaną materią. Nie ulega też wątpliwości, iż oskarżeni mieli pełną świadomość tego, że wymagane dokumenty nie zostały złożone we właściwym rejestrze sądowym.

Nie sposób też pominąć, że oskarżony J. Ł. był członkiem zarządu spółki (...) Sp. z o.o. prowadzącej sprawę księgową spółki (...) Sp. z o.o. Trudno więc uznać, by nie zdawał sobie sprawy z działalności tejże spółki i problemów ze sporządzaniem wymaganej dokumentacji dla spółki (...).

Podsumowując powyższe należy wskazać, iż oskarżeni J. Ł. oraz A. Ł. byli zobowiązani do dopełnienia czynności wynikających z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Nie zasługiwał na aprobatę pogląd obrońcy oskarżonych, iż działanie J. Ł. i A. Ł. cechowała znikoma społeczna szkodliwość, co w konsekwencji winno skutkować umorzeniem przedmiotowego postępowania.

Należy bowiem zaznaczyć, iż przedmiotem ochrony przestępstw wymienionych w art. 79 pkt 1–5 ustawy o rachunkowości, a więc i tego którego popełnienie zarzucono oskarżonym, jest prawidłowość sporządzanych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności danych jednostek.

W doktrynie wskazuje się, iż „dzięki obowiązkowi, których niewykonanie jest sankcjonowane tym przepisem, sprawozdanie finansowe poddane jest kontroli jego prawidłowości. Wartością chronioną jest tu również przejrzystość obrotu gospodarczego. Przedmiotem ochrony omawianych przestępstw są wartości, dla których ustanowiono obowiązki polegające na udostępnieniu lub ujawnieniu dokumentów lub informacji. Najczęściej związane są one z kontrolą i nadzorem nad prawidłowością procesu dokumentowania zdarzeń gospodarczych. Dzięki temu przepisy te służą również ochronie prawidłowości obrotu gospodarczego i interesów jego uczestników. Przy czym prawodawca kryminalizuje jedynie niewykonanie określonego obowiązku bez względu na konsekwencje tej sytuacji. Tym samym wprowadza szeroką ochronę wartości stanowiących przedmiot ochrony tych przestępstw” (zob. Anna Błachnio-

Parzych [w:] Prawo karne gospodarcze, System Prawa Handlowego Tom 10, red. prof. dr hab. Robert Zawłocki, 2012, str. 574-583).

Podzielając powyższe poglądy literatury prawniczej, w ocenie Sądu II instancji, nie sposób było uznać, aby społeczna szkodliwość czynów zabronionych zarzucanych, a następnie przypisanych oskarżonym.

Ponadto nie należy zapominać iż – wbrew twierdzeniom apelującego – oskarżeni dopełnili ciężącego na nich (jako członkach zarządu spółki (...) sp. z o.o.) obowiązku złożenia wymaganych dokumentów dopiero po wszczęciu przeciwko nim przedmiotowego postępowania, mimo – na co wskazuje zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – wcześniejszego posiadania wiedzy o tym, iż wskazane sprawozdania nie zostały jeszcze złożone w odpowiednim rejestrze.

Mając na uwadze powyższe trudno uznać, iż postępowanie w niniejszej sprawie należałoby umorzyć ze względu na treść art. 17 § 1 pkt 3 kpk.

Mając na uwadze treść i zakres apelacji ocenie należało poddać również wymierzone oskarżonym kary. Żadnych zastrzeżeń nie można czynić Sądowi I instancji w zakresie ukształtowanej sankcji, bowiem kreując wymiar kary uwzględnił wszelkie związane z tą materią dyrektywy, odnosząc się zarówno do okoliczności czynu, zasad prewencji indywidualnej, jak też prewencji generalnej, a przedstawione argumenty uzasadniające tak rodzaj, jak i wymiar orzeczonych kar jednostkowych, a także kar łącznych zasługują na uwzględnienie i uznanie, chociażby ze względu na stopień zaangażowania poszczególnych oskarżonych w popełnianiu zarzucanych im czynów.

Orzeczone wobec oskarżonego J. Ł. kary jednostkowe a następnie kara łączna grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych, z ustaleniem pojedynczej stawki dziennej na kwotę 100 zł oraz wobec oskarżonego A. Ł. kary jednostkowe i kara łączna grzywny także w wymiarze 30 stawek dziennych, ale z ustaleniem pojedynczej stawki dziennej w kwocie 25 zł, spełniają wszelkie reguły wymiaru kary i z całą pewnością nie rażą niewspółmiernością, zwłaszcza w aspekcie surowości.

Argumenty wskazane przez Sąd I instancji jako podstawa tych rozstrzygnięć zasługują na poparcie i nie ma potrzeby ponownego ich przywoływania, wystarczającym będzie zatem odesłanie do stosownego fragmentu pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Wskazać w tym miejscu należy, iż Sąd Okręgowy – mając na uwadze, że od chwili popełnienia przypisanych oskarżonym czynów do dnia orzekania doszło do nowelizacji ustawy Kodeks karny m.in. ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20.03.2015 r. poz.396), ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2016 r. poz. 428) czy ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 437), a zmiany dotknęły m.in. kary łącznej – czynił rozważania przez pryzmat regulacji art. 4 § 1 kk.

Reguła określona art. 4 kk, stanowi, że jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Oczywistym jest przy tym, iż „zwrot „ustawa obowiązująca poprzednio” oznacza, że w grę wchodzi zastosowanie zarówno ustawy obowiązującej w czasie popełnienia przestępstwa, jak i nawet w okresie pomiędzy popełnieniem przestępstwa a orzekaniem, gdyby się zdarzyło, że w tym właśnie okresie istniał stan prawny najkorzystniejszy dla sprawcy.” (A. Marek. Komentarz do art.4 Kodeksu karnego; por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2004 r., II Ko 1/04, Prok. i Pr. 2005, nr 2, poz. 1, dodatek)

Ustalając, która z ustaw jest dla sprawcy względniejsza, należy wziąć pod uwagę całą ustawę, a nie tylko poszczególne jej przepisy. Koniecznym jest również rozważenie nie tyle tego, która z tych ustaw jest względniejsza „w ogóle”, lecz która może być za taką uznana w odniesieniu do wszystkich warunków określających odpowiedzialność sprawcy badanego konkretnego przestępstwa. Ocena w tym zakresie powinna więc być dokonywana w kontekście konkretnych uwarunkowań badanego czynu a nie abstrakcyjnie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1996 r., I KZP

2/96, OSNKW 1996, nr 3–4, poz. 16, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2001 r., V KKN 67/01, OSNKW 2002, nr 5–6, poz. 36). Należy zatem rozważyć nie tylko samo zagrożenie karami za dane przestępstwo, lecz wszystkie instytucje karnoprawne ustawy dawnej i nowej, a więc m.in. unormowania dotyczące wieku odpowiedzialności karnej, dyrektyw wymiaru kary, warunków odstąpienia od wymierzenia kary, podstaw i zasad stosowania środków karnych, warunkowego umorzenia postępowania karnego, warunkowego zawieszenia wykonania kary, warunkowego przedterminowego zwolnienia, przedawnienia, powrotu do przestępstwa, zatarcia skazania.

Jakkolwiek nowelizacja dotknęła szeregu kwestii, tak jednak wskazane zmiany nie odniosły się do zagadnień związanych z realizacją przez oskarżonych ustawowych znamion przypisanych przestępstw. Zmiany dotyczyły również treści art. 85 i 86 kk, niemniej jednak uprzednio obowiązujące brzmienie nie było korzystniejsze dla oskarżonych, stąd też mając na uwadze treść art. 4 § 1 kk Sąd II Instancji uznał, iż za podstawę rozstrzygnięcia o karze łącznej należało przyjąć obecnie obowiązujące przepisy (zastosowanie wcześniejszych regulacji nie prowadziłoby do zmian zaskarżonego wyroku, tak co do przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanych przestępstw, jak też rodzaju i wymiaru określonej sankcji).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w punktach 3 i 9 w ten sposób, że jako podstawę prawną orzeczonej kary łącznej grzywny przyjął art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 i 2 kk.

W uwzględnieniu wskazanych powyżej okoliczności, nie dopatrując się zarazem podstaw do dokonania innych zmian zaskarżonego orzeczenia czy też jego uchylecia, zwłaszcza nie stwierdzając okoliczności z art. 439 kpk lub art. 440 kpk nakazujących uchylenie wyroku Sądu I instancji i to niezależnie od granic zaskarżenia, Sąd Odwoławczy w pozostałym zakresie utrzymał je w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 636 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 633 kpk oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz.U. 2014 poz. 861), § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 663) oraz art. 8 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).

SSO Dorota Maciejewska-Papież